

INTERVJU \* Likovna ustvarjalka Ana Čigon iz Štanjela - letošnja dobitnica nagrade OHO

## Ko kultura zakrije svojo sestro

Šestčlansko mednarodno žirijo, ki je presojala dela slovenskih likovnih ustvarjalcev mlajše generacije, nominirancev za nagrado OHO, je prepričal video 27-letne Ane Čigon iz Štanjela. V videu Odkritje onstran prosojnosti je na svež, neobremenjujoč in duhovit način spregovorila o temi, ki je običajno zavita v plašč strokovnih izrazov: kakšen je pri nas položaj sodobne umetnosti in njene predstavitve.

\* Na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost ste diplomirali iz slikarstva, zdaj tam nadaljujete z magistrskim študijem videa. Kakšnim temam se posvečate?

"Pravzaprav delam v različnih tehnikah, trenutno pa me, zlasti v slikarstvu, najbolj zanima tematika ženske."

\* Zakaj se vam zdi ženska problematika tako zanimiva?

"Že zato, ker sem ženska (smeh). V družbi prevladujeta dve nasprotujoči si gledanji na žensko - poleg feminističnega je tu še zorni kot, ki

žensko prikazuje kot neko eterično, skrivnostno in usodno bitje. Mene pa zanima ženska tu in zdaj, njen vsakdanjik; zanima me to, kakšna je v odnosih s prijateljicami, s svetom, sama s seboj. Ženske nočem idealizirati, ampak jo prikazati v pravi luči z vsemi napakami in vrlinami. K tako imenovanim ženskim temam želim pristopati lahko, ne v kakšnem težkem feminističnem diskurzu in tako izraziti svojo podporo vsem nam, ženskam."

\* Pred dobrim letom je izšla knjiga Pozabljena polovica, ki

kaže na prebujanje ženske solidarnosti v našem prostoru.

"To knjigo sem imela v rokah, in ko sem prebirala življenjske zgodbe slovenskih znanstvenic, pesnic, pisateljic, podjetnic, ki so bile prezrte le zaradi svojega spola, se mi je zazdela situacija, v kateri smo ženske danes, veliko bolj znosna. Prizadevanje, da se v javnosti vzpostavi in obdrži enakovredno razmerje vidnih žensk in vidnih moških, pa moramo nadaljevati."

\* Ena od značilnosti, ki jo kritiki opažajo pri vašem delu, je humor. Ironične distance pa v slovenski sodobni umetnosti ne zasledimo prav velikokrat. Gre za razumsko odločitev ali vam je takšen pogled na svet blizu?

"Eno in drugo. Humor, ironijo, zbadanje in posmeh z velikim veseljem uporabim za posredovanje svojih misli."

\* V videu Odkritje onstran prosojnosti, s katerim ste zmagali na natečaju OHO, predstavljate zelo poseben dogodek - razstavo del slikarja Marka Tuška, ki so jo v Cankarjevem domu zaradi potrebe neke druge prireditve zakrili. Kako ocenjujete odnos do umetnika in njegovega dela pri nas?

"To, kar sem videla, me je osupnilo in prizadelo. Poznam veliko zgodb, ko slikarju v galerijsko steno niso dovolili zabiti žeblija, oziroma je bila luknjica v zidu deležna velikega zgražanja, češ, kakšno škodo da delamo. Galeristi si sicer želijo imeti razstavo, obenem pa bi marsikdo od njih v to

vložili čim manj. Da ne govorim o tem, da razstavnin pri nas skorajda ni, oziroma so resnično izjema. Velikokrat mora umetnik galeristu dati sliko, kar pomeni, da moraš, ker zapolnjuješ galerijski program, pravzaprav še plačati."

\* Torej je odnos do umetnika in njegovega dela v Sloveniji slab?

"Mislim, da sem s tem videom povedala dovolj. Če Cankarjev dom, ki velja za najpomembnejšo slovensko kulturno institucijo, dopusti narediti nekaj takšnega in to celo za tri dni, lahko iz tega sklepamo le, da spoštljivega odnosa ne do umetnika ne do njegovega dela ni. Če pred umetniško delo, ki zahteva prostor, odmik od objekta in osvetljenost, postaviš nek drugo panno, je to pravzaprav zaničevanje. Situacija, ki sem jo dokumentirala s kamero, pa je bila polna ironičnih momentov - prireditve, ki je razstavo Marka Tuška zakrila, se imenuje Kulturni bazar, njen namen pa je bil predstaviti kulturno ustvarjalnost mlajšemu občinstvu ... Ustanove, kot je, de-

Nagrado skupine OHO, namenjeno mlademu vizualnemu umetniku do 35. leta starosti podeljuje ljubljanski zavod P.A.R.A.S.I.T.E. v sodelovanju z newyorškima ustanovama Foundation for Civil Society in Trust for Mutual Understanding. Letošnjo nagrado so podelili prejšnji petek.



Ana Čigon

nimo, Cankarjev dom, bi morale po mojem mnenju delovati v vlogi nekakšnega posrednika, ki poleg tega, da ponuja raznorazne kulturne vsebine, tudi spodbuja spoštljiv odnos do kulture."

\* So se vam iz Cankarjevega doma kaj oglašili?

"Zaenkrat ne. Na recepciji sem sicer pustila pošiljko, naslovljeno na vodjo njihovega galerijske dejavnosti. Priložila sem fotografiji, na hrbtno stran pa smo napisali, da si razstave nismo mogli ogledati, in se podpisali. Prejšnjo sredo sem na tablo, na kateri je pisalo, da bo razstava odprta od 18. do 31. maja, prilepila nalepko z obvestilom, da je bila razstava odprta od 18. do 20. maja in od 23. do 31. maja. Sem pa bila zares presežena in vesela, ko sem danes opazila, da so Tuškovo razstavo podaljšali za tri dni."

\* Nagrado OHO vam je prinesla samostojno razstavo v Ljubljani in rezidenco v prestižnih ateljejih v New Yorku. Kdaj se odpravljate čez lužo?

"Ne vem še, verjetno enkrat od oktobra do konca leta."

MAKSIMILJANA IPAVEČ



Ana Čigon, Odkritje onstran prosojnosti, 2009 - insert iz videa